

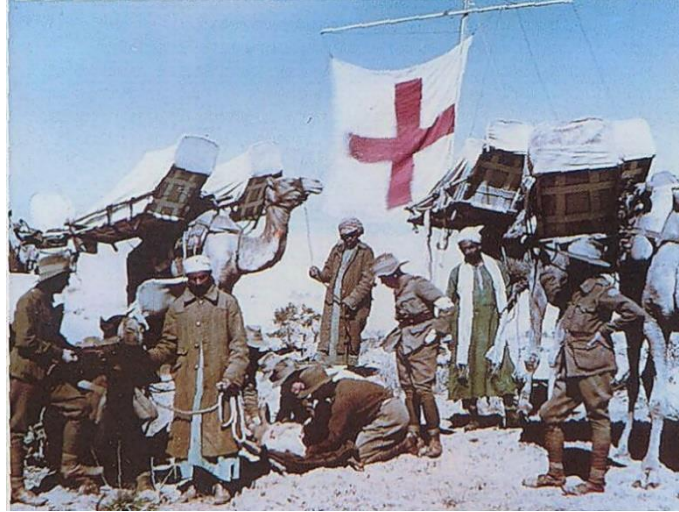

No Man's Land

בבית העלמין הצבאי, הר הצופים

דב גביש

בשלהי קיץ 2017 קיבלתי פנייה מפתיעה: האם אתה זוכר התכתבות בינינו ב-1989 בעקבות ביקורך ב-Australian War Memorial בקנברה?¹ השואל, ביל פוגרטי, (Bill William Lawrence Fogarty) היה ראש מדור החזותי-קולי בארכיון והיכל הזיכרון האוסטרלי. ביל שרת כ-25 שנים בצבא אוסטרליה והיה "בוגר" מלחמת וייטנאם, שהסתיימה באפריל 1975. היו שתי סיבות שבגינן זכרתי אותו. הוא האיש שבזכותו קיבלנו, במחלקה לגאוגרפיה באוניברסיטה העברית, ב-1989, כמה מתצלומיו הצבעוניים של פרנק הארלי, הצלם שצילם תצלומים בצבע במלחמת-העולם הראשונה בארץ.² ביל הבטיח, לבקשתי, שלאחר סבב תערוכת תצלומים ומסמכי הארכיון במדינות אוסטרליה, אקבל משהו לארץ, אולי שיקופיות.

עזרה ראשונה בסיני (צילום: פרנק הארלי, AWM)

¹ דב גביש, 'ארכיון ההנצחה האוסטרלי', *קתדרה* 56, יוני 1990, עמ' 170-175.

² דב גביש, 'לשפץ היסטוריה במצלמה', ג'ימס פרנק הארלי צלם מלחמת-העולם הראשונה, *טבע וארץ* לב, (אייר תש"ן), עמ' 19-22.

ב-1989, באישור מגבוה, ביל ארז את התצלומים שהוצגו ברחבי אוסטרליה ושיגרם למשמרת במחלקה לגאוגרפיה בהבטחה שיוצגו במבואת תיאטרון ירושלים. התצלומים הוצגו בחסות שגרירות אוסטרליה גם בגלריה האוניברסיטאית של אוניברסיטת תל-אביב, ביד בן-צבי בירושלים, במכללת תל-חי ובמוזיאון חיל-האוויר בחצרים.

הסיבה השנייה, גם היא באותו מכתב מה-16 במרץ 1989, הייתה בקשה אישית, שלא נרמזה בעת שהותי בארכיון האוסטרלי. שלושה אחים, אחייניה של רעייתו ג'ואן (Joan), לחמו במלחמת-העולם הראשונה האחד בארץ-ישראל, ושניים בפלנדריה. שניים מהם נפלו ולא שבו לאוסטרליה, אין להם קבר, No man's land תרתי משמע. ביל פנה ושאל אם אוכל לאתר בישראל את מקום נפילתו של טוראי וויליאם ברנרד טילר (William Bernard Tyler), המכונה גם הוא בילי, שהונצח בקיר המוקדש למי שמקום קברו אינו ידוע בבית הקברות הצבאי בהר-הצופים.

האחים טילר

שלושה גברים ממשפחת טילר התנדבו למלחמה. הבכור, סמואל (סם) אלוזיס (Samuel Alloisous) יליד 1878; השני היה הוברט ג'ון (Hubert John), יליד 1885, והצעיר וויליאם ברנרד, יליד 1888. שלושתם ילידי יוגוברה (Eugowra), כפר דל בערבה, כ-340 ק"מ מצפון מערב לסידני, במדינת New South Walls. הכפר נודע בהיסטוריה של אוסטרליה בעיקר בזכות שוד הזהב הגדול שהתרחש בו בשנת 1862. לימים היה אזור הכפר מקור לכריית לוחות גרניט לבניין בית הפרלמנט האוסטרלי בקנברה.

כאשר התנדבו שלושת האחים לצבא הם נדרשו להצהיר על שאר-בשר קרוב ושלושתם הצהירו על אמם אמילי טילר, שחיה בעיירה במדינת קווינסלנד (Queensland) ולא על האב וויליאם ברנרד טילר. סם הצהיר, אולי בטעות, שאמילי טילר היא אשתו וכך נרשם. וויליאם (בילי) הצעיר, בן 26, התגייס ראשון ב-2 במאי 1915, הוצב בחטיבה 5 של הפרשים הקלים ועלה על אונייה ב-17 בספטמבר בבריזביין (Brisbane); הוברט, בן 30, התגייס ב-25 בינואר 1916 והוצב בחיל הרגלים וסם הבכור, היה כבר בן 38, נשוי ואב לשניים, התגייס שלישי והוצב בפלוגת מקלעים ב-18 במאי 1916. בילי הצעיר שרת בארץ-ישראל, הוברט וסם שרתו בצרפת ובבלגיה.

ב-27 בספטמבר 1917 נהרג סם, וב-10 בנובמבר 1917 נהרג בילי הצעיר בבנים. כאשר הוברט ג'ון שמע על נפילתו של סם אחיו הבכור, ללא קבר, כתב אלגיה בשם No Man's Land, על חוסר הטעם שבמלחמה, ועדיין לא ידע על נפילתו של אחיו הצעיר בילי. הוברט שרד את המלחמה, אך אושפז בבית חולים אוסטרלי לנפגעי ריאות ולב, Harefield באנגליה, ושב לאוסטרליה מצולק ב-1919, באוניית בית חולים. הוא עוטר במדליה, סבל כל חייו ומת ערירי ב-1965. סאת השכול במשפחה לא מלאה. שני בניו של סם, הבכור, נפלו במלחמת-העולם השנייה, פטר בכרתים ואלן כשבוי מלחמה באוקיאנוס השקט. גם לשניהם אין קבר.

D 38488 AUSTRALIAN MILITARY FORCES.
AUSTRALIAN IMPERIAL FORCE.
Attestation Paper of Persons Enlisted for Service Abroad.
No. 1270 Name William Bernice Tyler
Unit 9th Coy 5th Light Horse
Joined on 2nd May 1915
9th Reinforce
5th Light Horse

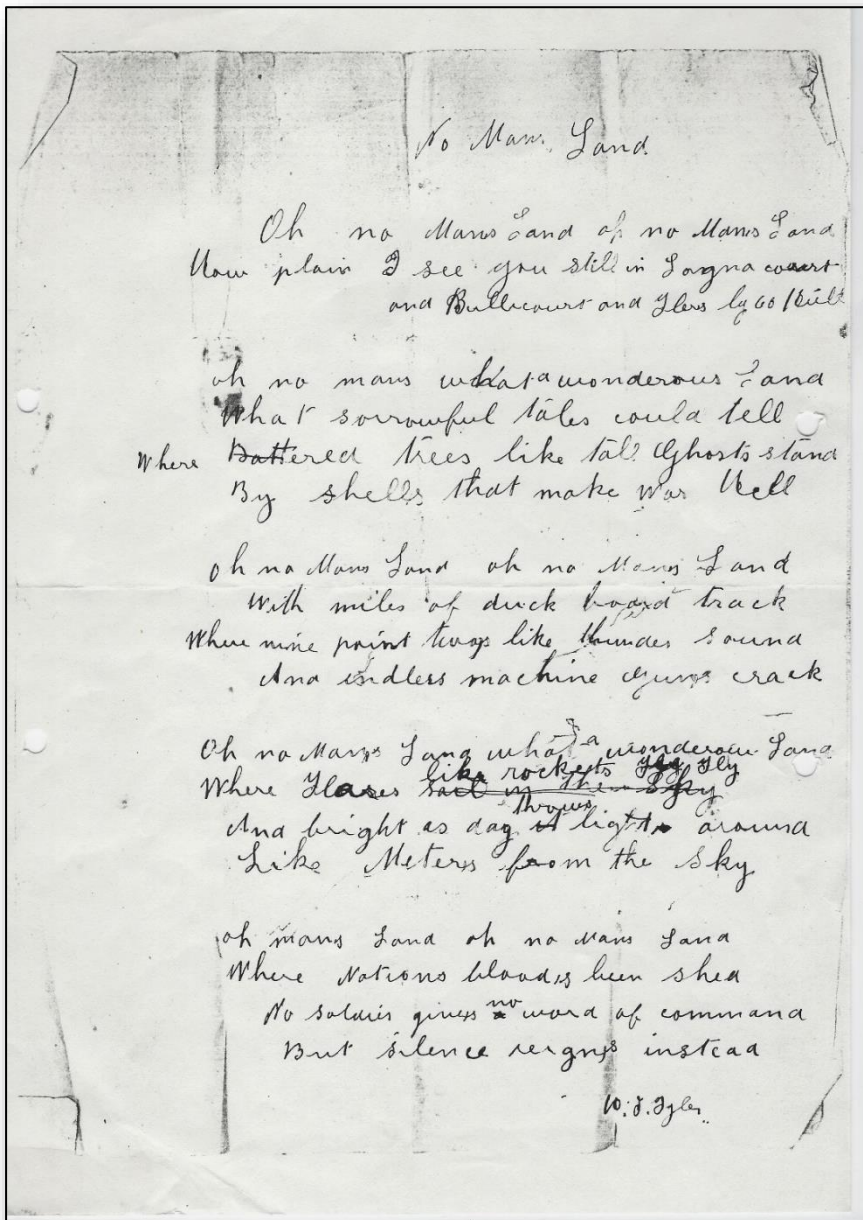
A 155873 AUSTRALIAN MILITARY FORCES.
AUSTRALIAN IMPERIAL FORCE.
Attestation Paper of Persons Enlisted for Service Abroad.
No. 1746 Name TYLER HUBERT JOHN
Unit _____
Joined on Jan 25/16

D 32489 AUSTRALIAN MILITARY FORCES.
AUSTRALIAN IMPERIAL FORCE.
Attestation Paper of Persons Enlisted for Service Abroad.
No. 419 Name TYLER SAMUEL ALLOISOUS
50 Unit 1st Machine Gun Reinforcements
Joined on 18/5/16 NO. 13, MACHINE GUN, COY.
5th Div. 4th Coy Q 7573
Questions to be put to the Person Enlisting before Attestation.
1. What is your Name? ... Samuel Alloisus Tyler
2. In the Parish of _____ in or
near the Town of Eugamba
in the County of N.S.W.
3. Are you a natural born British Subject or a Naturalized British Subject? (N.B.—If the latter, papers to be shown.) ... No
4. What is your Age? ... 38 yrs 4 mo
5. What is your Trade or Calling? ... Labourer
6. Are you, or have you been, an Apprentice? If so, where, to whom, and for what period? ... No
7. Are you married? ... No
8. Who is your next of kin? (Address to be stated) ... Mrs Emily Tyler (wife)
GOONDIWINDI, QUEENSLAND

מסמכי הגיוס של שלושת האחים (קטעים)
תווית D משמעותה Decease, במחלקת הנופלים.
תווית A משמעותה שהחוזר לאוסטרליה באוניית בית חולים-אמבולנס.

באין פקודות

במכתבו אלי, ביל פוגרטי – להבדיל מבילי טילר – שלח אלי את פרטי המידע שברשותם על אודות האחיון שנפל בארץ. המקום בו נקבר ב-1917 לא אותר ב-1919, ולכן לא הובא לקבורה בבית עלמין צבאי. הוא מצא לנכון לשגר אלי גם את כתב היד של No Man's Land, שירה שנכתבה על-ידי הוברט ג'ון על 'שטח ההפקר' המתעתע, שסוף-סוף השתרר בו השקט באין פקודות מהקברים:

**Oh No Man's Land, Oh no Man's Land
How plain I see you still
In Langcourt and Bullecourt
And Flers lie in coldness chill**

**Oh, No Man's what a wonderous land
What sorrowful tales could tell?
Where battered trees like tall ghosts stand
By shells that make war hell**

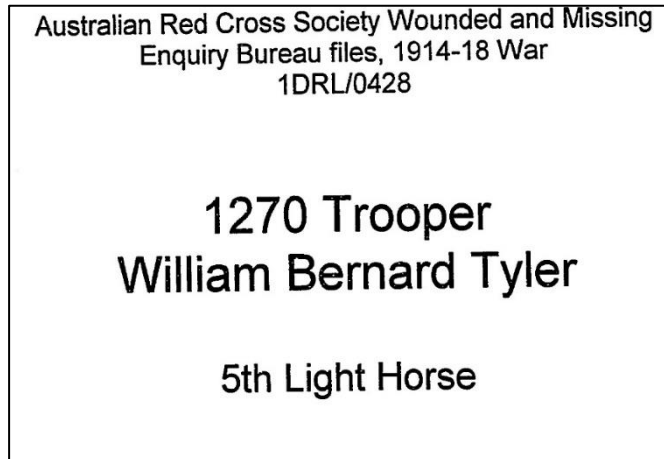
**Oh No Man's Land, Oh no Man's Land
With miles of duck board track
Where nine point twos like thunder sound
And endless machine guns crack**

**Oh No Man's Land, What a wonderous land
Where flares like rockets fly
And bright as day throw light around
Like meteors from the sky**

**Oh No Man's Land, Oh no Man's Land
Where Nations' blood is being shed
No soldier gives no word of command
But silence reigns instead**

H.J. (Hubert John) Tyler

ביל טילר

בילי טילר הוצב לתגבור חטיבה 5 של פרשי אנו"ק במאי 1915. אלה היו הימים של גליפולי, אבל לשם לא הגיע. ב-23 בפברואר 1916 הוא יצא ממחנה מהדי (Mahdi) במצרים לסרפאוס, שמדרום לאגם תמסח, שרת בסיני ונפל בארץ-ישראל ב-10 בנובמבר 1917. בן 29 היה במותו ונקבר ארעית ב-13 בו. ב-1927 עם חנוכתו של בית הקברות הצבאי בהר-הצופים הונצח בקיר הנופלים שמקום קברם אינו ידוע. ב-1989 התבקשתי לנסות לאתר את המקום בו נפל ונקבר.

ביל פוגרטי צייד את פנייתו אלי ב-1989 במסמך שנועד לידע את משפחת החלל על מקום נפילתו וקבורתו, כפי שדווח ליחידת רישום הקברים באלכסנדריה. לפי הנתונים ניתן היה לאתר את מקום הקבורה בקרוב בלבד. סימנתי את האתר בהעתק מפה מאותם ימים. לשם ההתמצאות רשמתי תיאור מילולי של המקום, הוספתי מפה בת זמננו והעתקים של תצלומי-

אוויר, גרמני ממלחמת-העולם הראשונה ובריטי משנת 1945, בהם נראה הנוף לפני תנופת הפיתוח שלאחר הקמת המדינה. שיגרתי את הניירת לאוסטרליה והפניתי את תשומת הלב, שבילי נקבר מדרום לשרידי כפר קסטינה, היום בפרברי קריית מלאכי.

לרגל הפנייה החוזרת אלי ב-2017 למדתי, באמצעות נפלאות האינטרנט, שהתיק האישי של החלל פתוח לעיון באוסטרליה ובו גם גיליון השירות שלו. חלפו 100 שנים.

	Buried by Chap: Longford on 13/11/17 See Map: Palestine of 22. Sheet 16. 1/63360, for grave site		206/225 7/2/18
5 th L.H. Regt	the KILLED IN ACTION.	Egypt 10.11.17	140 52/2379. 22/1/17 2013 989
I have examined the above details, and find them correct in every respect.			

על פי המסמך מיום 17.11.1917, גיליון השירות, שנחתם בקהיר ב-4 בפברואר 1918, מאשר את דבר נפילתו של ויליאם ברנרד טילר ב-10 בנובמבר 1917. לא לכל יחידה היה כומר. ויליאם נקבר לאחר שלושה ימים, ב-13.11.1917, על-ידי הכומר הצבאי הבריטי Chaplain Longford באתר שזוהה בקרבת קואורדינטה K22 בגיליון מס' 16 של מפת הקרן לחקר ארץ-ישראל (P.E.F.), בקנה-מידה 1:63,360. כך דווח ליחידת רישום הקברים באלכסנדריה. נתוני המפה, ששפתה אנגלית, מוכרים וידועים בארץ כמפת Palestine Exploration Fund, שהייתה בשימוש בריטי במהלך הלחימה בארץ.

Army Form B. 2090A.

38488

FIELD SERVICE.

REPORT of Death of a Soldier to be forwarded to the War Office with the least possible delay after receipt of notification of death on Army Form B. 213 or Army Form A. 36 or from other official documentary sources.

REGIMENT } 5th. AUstralian Light Squadron,
or } Horse Regiment Troop, Battery }
CORPS } or Company }

Regtl. No. 1270 Rank Trooper

Name TYLER William Bernard

Died { Date 10/11/17

{ Place Palestine, Turkey, ASIA.

{ Cause of Death * Killed in Action.

Nature and Date of Report Army Form B213 of 17/11/17

By whom made O.C. 5th. A.L.H. Regiment.

* Specially state if killed in action, or died from wounds received in action, or from illness due to field operations or to fatigue, privation, or exposure while on military duty, or from injury while on military duty.

Burial { Place Buried by Chap. Longford. See Map Palestine K22, Sheet 16, 1/83360 (approx)

{ Date 13/11/17

{ By whom reported O.C., Graves Registration Unit Alexandria.

State whether he leaves a will or not { (a) in Pay Book (Army Book 64) -----

{ (b) in Small Book (if at Base) -----

{ (c) as a separate document -----

All private documents and effects received from the front or hospital, as well as the Pay Book, should be examined, and if any will is found it should be at once forwarded to the War Office.

Any information received as to verbal expressions by a deceased soldier of his wishes as to the disposal of his estate should be reported to the War Office as soon as possible.

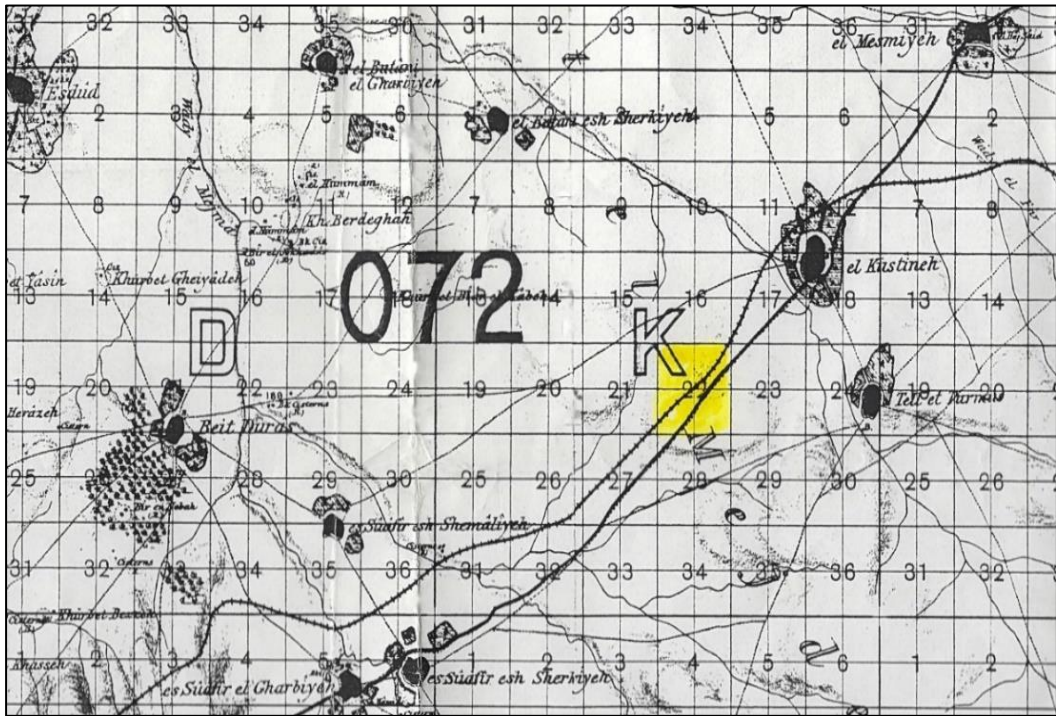
A duplicate of this Report is to be sent to the Fixed Centre Paymaster at Home, or to the D.F.A.G., Indian Expeditionary Force, or Field Disbursing Officer, as the case may require, together with the deceased's Pay Book (after withdrawal of any will from the latter). If the deceased's Small Book is at the Base, it should be forwarded to the War Office with this Report.

Signature of Officer in charge of Section Adjutant-General's Office at the Base } *A.S. Had* Captain,
O.C. Australian Records, 3rd. Echelon, AIF (Egypt).

Station and Date Cairo, 4/2/18.

4 11 3) W 497-810 300,000 4/15 H W V(P) A.O. 52 Form B. 2090A

גיליון השירות ותאור מקום הקבורה, 4.2.1918, קהיר

חבל לכיש בין מסמיה וקסטינה לבית דרס ואשדוד, גל' 16, 1:63,360

קסטינה, מצפון לנחל האלה, יובל של נחל לכיש, 1917

כדי להשלים את תמונת המידע ביקשתי ללמוד את פשר האירוע שבו נהרג בילי. בתיקו האישי אין תיעוד ולא ניתן הסבר. אבל ספרות ההיסטוריה של המלחמה מספרת, שבנפילתה של עזה בידי הבריטים ב-7 בנובמבר נפתחה שפלת יהודה להבקעה מהירה של הדיביזיה הרכובה האוסטרלית, ובהם חטיבה 5, בה שרת בילי. מדי פעם נאלצו הפרשים לערוך קרב רגלי בעקבות שרידי התנגדות עיקשת, לחבל במסילת-הברזל, לאסוף שבויים ולהימנע מנפילה בשבי, ללקט מודיעין בשדות התעופה הגרמניים הנטושים,³ ומעל לכל לדאוג לרוויית הסוסים. לאחר ארבעה ימי רכיבה הסוסים היו זקוקים להסרת האוכפים מגבם והרוכבים – לשינה.⁴

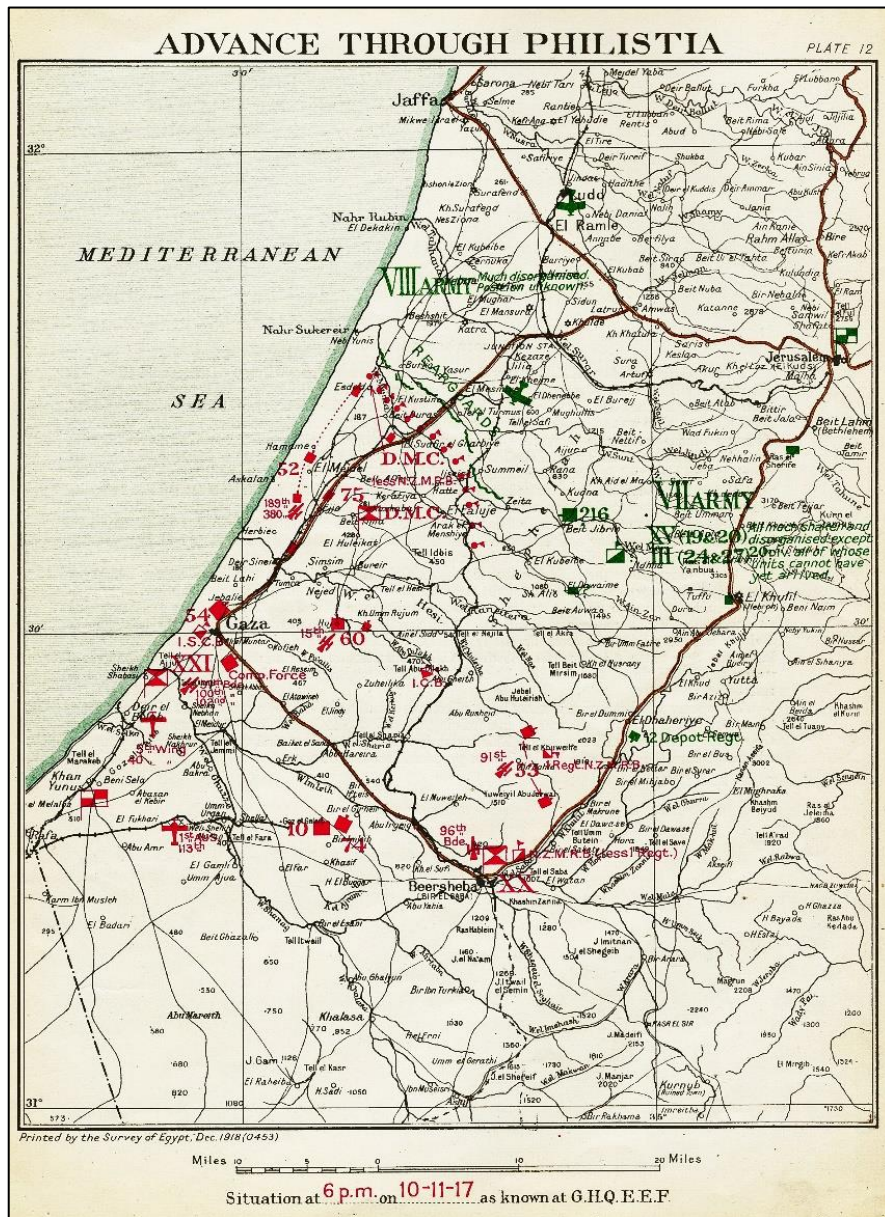
חניון לילה אוסטרלי בשלאָלה, נחל הבשור (AWM)

דב גביש, 'שדות התעופה באזור לכיש 1917-1918', *קרבות מישור החוף ושפלת יהודה במלחמת-העולם הראשונה*, אריאל 2009, עמ' 60-80.

H.S. Gullett, *The A.I.F. in Sinai and Palestine*, in *The Official History of Australia in the war of 1914-1918*, Vol. VII, pp. 445-459-465.

3

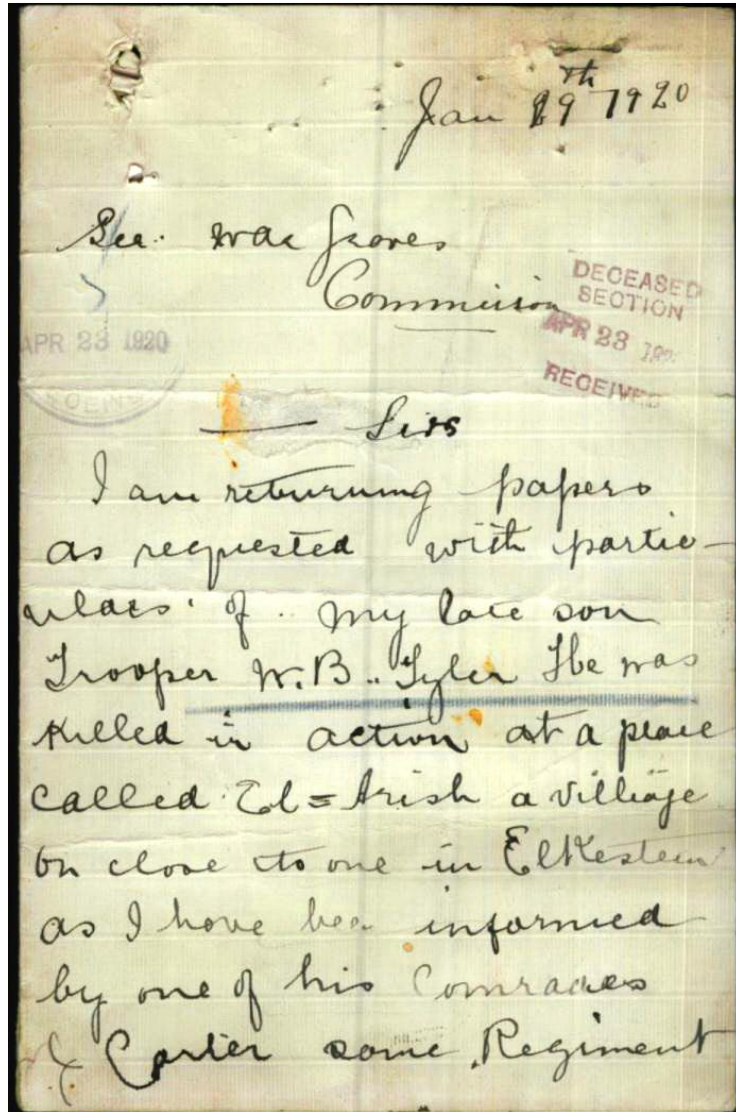
4

ב-10 בנובמבר עם ערב, שבו נהרג בילי, היו הכוחות הבריטיים באגן נחל לכיש ויובליו, בקו אשדוד-בית דרס-קסטינה-פלוגיה ועראק אל-מנשייה.⁵ אלה היו הימים שלפני הקרבות הקשים על גבעות מעי'אר ב-13 בנובמבר וגדת נחל שורק. רק לאחר כשלושה ימים התפנה הכומר לקבור את בילי בשדה, אולי גם סימן את קברו ורשם את מקום הקבורה לפי המפה שבידו. אבל ב-1919, ביום איסוף החללים והעברתם לקבורה תקנית, קברו של בילי לא אותר.

Allenby – A Brief Record of the Advance of the Egyptian Expeditionary Force, July 1917 to October 1918, Cairo 1919, plate 12.

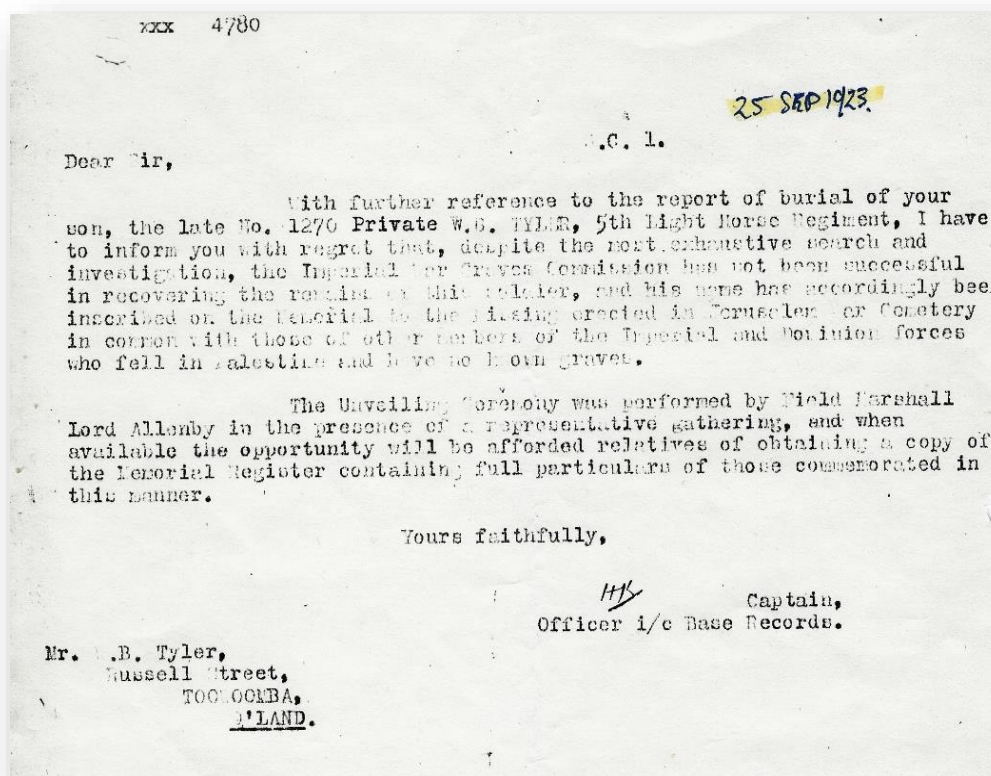
אמילי טילר ניהלה את התכתבותה עם המערכת בעצמה. בתיקו האישי של בילי מצאתי מכתב מ-29 בינואר 1920 שבו היא הפתיעה בניסיון מביך לסייע באיתור קברו, שכן "אחד מחבריו מסר לה שבילי נהרג בעיירה אל-עריש או בקרבת העיירה אל קסטינה".

משנפצע, או נקבע מותו של חייל, נכנס לתוקפו נוהל אבדות. אמילי טילר כבר חוותה אותו ב-27 בספטמבר 1917 כאשר נפל סמואל בבלגיה. משנפל בילי בארץ-ישראל ב-10 בנובמבר 1917, נרשם דבר מותו בטופס האבדות הצבאי ב-12 בנובמבר 1917. ב-28 בינואר 1918 נרשמה גם נקודת הציון המקורבת של קברו, בה נקב איש הדת לונגפורד. הפרטים בדבר מקום קברו נמסרו לאמילי ב-4 באפריל 1918 ומדי פעם שוגרו אליה את שרידי ציודו האישי כמו ביגוד, תמונות,

תער ודסקית, והיא התבקשה לאשר את קבלתם. על בקשה דומה, בעקבות נפילתו של בנה סם בפלנדריה, היא השיבה שנכון לפנות אל אלמנתו, שכן, האלמנה היא הראשונה בשאירים.⁶

בעקבות הרישומים הרבים של פרטי הנופלים וסדרי הנצחתם בבתי העלמין האימפריאליים, השתדלו במערכת לאמת פרטים לשביעות רצונם של הקרובים ביותר. מדי פעם נשאלה האמא מי הוא האבא. ב-23 בדצמבר 1920, כאשר נשלחה פנייה סטנדרטית אל הרשומים כשאירים של החללים, נשאלה אמילי מדוע שם האבא נגרע? גם ב-9 בנובמבר 1922 נאמר לה שאם בילי זכאי למדליה, מן הראוי לומר מיהו האבא ומה היא כתובתו. ב-25 בספטמבר 1923 נמסר שאפסו הסיכויים לאתר את שרידיו של בילי.

ב-7 במאי 1927 נחנך בהר-הצופים אחרון בתי הקברות הצבאיים הבריטיים לחללי מלחמת-העולם הראשונה בארץ. ב-10 בספטמבר 1928 אמילי קיבלה הודעה, שלמרות חקירה מאומצת לא עלה בידי הוועדה האימפריאלית לבתי-עלמין לאתר את קברו הארעי של בילי. לפיכך נחקק שמו בקיר בית הקברות בהר-הצופים בירושלים עם חללי האימפריה והדומיניונים שמקום קברם אינו ידוע. טכס הסרת הלוט בבית הקברות התקיים בנוכחותם של פילדמרשל אלנבי

והנציב העליון פילדמרשל פלומר שהתמנה ב-1925 לתפקידו אחרי הרברט סמואל. בנסיבות האלה הובטח שיונפק לקרובי החלל התייעוד להנצחתו.

100 שנים

בשלהי קיץ 2017 קיבלתי תזכורת לפנייה המפתיעה מאוסטרליה משנת 1989. ביל פוגרטי ורעייתו ג'ואן הודיעו על בואם לישראל לעלות אל מקום קברו של ביל טילר לפי המידע שסיפקתי להם בעבר. לא עלה על דעתי שהשאלות שנשאלתי היו בבחינת הכנה לביקור. במשך שנים מגיעות משלחות מאוסטרליה לארץ, בדרך-כלל בנחשול השנתי של עולי הרגל אל בתי העלמין בגליפולי, כדי לעבור בנתיבי הלוחמים האוסטרליים, לשחזר קרבות ולפקוד את בתי הקברות הצבאיים.⁷ זה היה ביקורם הראשון בארץ של ג'ואן וביל. הם התכוונו להגיע עם קבוצת אוסטרלים לציון 100 שנה למלחמת-העולם הראשונה ו-100 שנה למותו של בילי. הם שמרו את הניירת ששיגרתי אליהם ואני שמרתי את ההעתקה. במהלך ביקורם קיימנו עמם קשר ותיאמנו פגישה בבואם לירושלים.

ביקורם נפתח בבאר שבע ובנסיעתם לירושלים תיאמו עם הנהג והמלווה לעצור מדרום לשרידי קסטינה. הם בחרו מקום מתאים לאירוע ועצרו את האוטובוס, שלפו זר שהביאו עמם

K. F. Hyde & Serhat Harman, 'Motives for secular pilgrimage to the Gallipoli battlefields', *Tourism Management*, 2011, Elsevier.

מאוסטרליה, וירדו להתייחדות קצרה לרגלי דקל צעיר. הניחו את הזר וחיבור המספר את סיפורו של בילי טילר ותמונתו.

לביל פוגרטי היה עבר צבאי עשיר ובתפקידו בהיכל הזיכרון האוסטרלי ניצל כל הזדמנות לבקר בזירות מלחמה רבות בגליפולי, פלנדריה, צפון-אפריקה ווייטנאם, גם הוליך ותיקי לוחמים לאתרים. את סם הוא כיבד באנדרטת איפר בבלגיה, בשער מנין (Menin Gate), ועתה עלה עם רעייתו להר-הצופים, מאושרים על שעלה בידם לממש משאת נפש, בימים שבהם באוסטרליה ובניו-זילנד התרבו ההרהורים בדבר פולחן האנו"ק.⁸

הפגישה הייתה מרגשת ועניינית כאחד. חזרנו לנבור בקצרה בניירת ההדדית ולעיין בכתב היד של No Man's Land ומשמעותו, והם הציגו בפנינו את הזר שהכינו מראש להנחה עם בוקר בהר-הצופים.

Macleod, Jenny. "The Fall and Rise of Anzac Day: 1965 and 1990 Compared." *War & Society* 20, no. 1 (2002): 149–68. ⁸

כך, וללא כל קשר, בעקבות מלחמת יום הכיפורים בארץ בה הצטוותי ליחידת איתור נעדרים שהוקמה בצה"ל, לאחר שנים של התמסרות לתחום הזה⁹ הייתי גם לאיש אית"ן אוסטרלי.

ביל וג'ואן פוגרטי וחיה גביש

למחרת הם השלימו את המשימה. עלו להר-הצופים, שם הונצחו 5,815 חללים. 2,515 נקברו, 100 נטמנו ללא זיהוי, ובקיר ההנצחה נחקקו שמות של 3,300 חללים שמקום קברם לא נודע, ובלוח 59 גם בילי טילר.

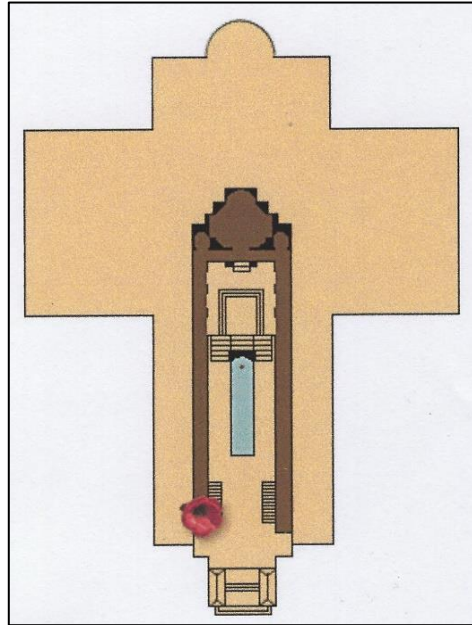
⁹ דב גביש, **אולי הוא עוד יבוא...**: ליל הגשרים באכזיב, 16 ביוני 1946, כרמל, 2013.

Roll of Honour

ביל טילר הונצח בהר הצופים ובאוסטרליה. במאי 1917 אישרה ממשלת אוסטרליה להקים מוזיאון הנצחה לאומי לתצוגה, הנצחה, אצירת הארכיון הצבאי ומרכז מחקר.¹⁰ המבנה נחנך בשנת 1941, ב-11 בנובמבר, במועד יום שביתת הנשק במלחמת העולם הראשונה. מוזיאון ההנצחה הוקדש לחללי כל המלחמות שבהן אוסטרליה הייתה מעורבת. במרכזו של האתר עוצבה חצר זיכרון פתוחה ובה אבוקת-תמיד ובריכת-השתקפות המוליכות אל היכל הזיכרון. לאורכה, משני צדיה, משוכים מעברים מקומרים הפתוחים אל החצר. אחד הפתחים הוקדש לזירת ארץ-ישראל. הקירות הן "לוחות הכבוד" עשויים ברונזה ועליהם חקוקים שמות כל החללים האוסטרליים לפי יחידותיהם. בחצר הזיכרון נדלק זרקור לזכר כל חלל במועד בו נפל, ופרג אדום מסמן במפת המפתח את המקום לזכרו.

¹⁰ דב גביש, 'ארכיון ההנצחה האוסטרלי', **קתדרה** 56, יוני 1990, עמ' 170-175.

לוח 5: פרג לבילי

האוסטרלים היו מעורבים במלחמות רבות ברחבי העולם, מאז 1885 בסודן ומלחמת הבורים ועד מלחמת וייטנאם. הם היו מעורבים בארץ בשתי מלחמות העולם¹¹ וחלליה הונצחו, כל חלל ומקום נופלו במפת העולם.

Trooper William Bernard Tyler
Australian Light Horse (/regiment/216/Australian-Light-Horse)
Died: Saturday 10 November 1917 (/date/1917/11/10) (aged 29)

עזרא פימנטל, **נתיב אנזק בארץ ישראל**, אריאל, 2013.

בדרך אל ההרים המושלגים

ביום שבו כתבתי את סיפורם ביקשתי לידע את ג'ואן וביל. לשווא. לא עלה בידי לאתרם. בדרכי האינטרנט הנפתלות דליתי שב-4 בינואר 2020, בשרפות הקיץ באוסטרליה, ביתם עלה באש על תכולתו. הם, בנם ושכנים עמדו אין אונים מול חזית-אש בת 60 ק"מ בדרך אל ההרים המושלגים, אל ה-Snowy Mountains.

ג'ואן וביל נאלצו להיפרד מעיירתם כדי להשתקם ותושבי העיירה הוזמנו אל האכסניה שקלטה אותם כדי להיפרד בתחושה רבת תקווה שיחזרו.

Joan & Bill

Join us at 2pm on Sunday the 15th March

The Snow Goose Hotel and Adaminaby invite the community to come down for an afternoon BBQ for Joan and Bill Fogarty.

With the help of the generosity of our town and your contribution to the 'rebuild' bucket, all proceeds will go towards helping the re-establishment of their property.

ב-26 בינואר 2021, לרגל "יום אוסטרליה" (Australia Day) בו מוענקים אותות הערכה על תרומה חברתית, הוענק לביל אות "מסדר אוסטרליה" (Order of Australia Medal) OAM, על שרותו בקהילה במחוז מגוריו ב- New South Weles ומסירותו להיסטוריה הצבאית ב-22 שנות עבודתו ב'היכל ההנצחה' בקנברה.

'יום אוסטרליה' הוא יום חגה הלאומי הרשמי הנחוג כל שנה ב-26 בינואר. זה היום בו הגיע הצי הראשון למפרץ סידני בשנת 1788 והריבונות הבריטית הוכרזה על חופה המזרחי של היבשת. כלקח מעבודתו ומאבדתו, על האובדן בשריפה של החומר שצבר במשך שנים, אמר בילי בטכס, שאין טעם לשמר משהו רק כדי לשוב ולאפסנו: It's no use just preserving something to put it back in the archive. כדי להציל את ערפלי הזיכרון, צריך לקדדו ולהפיצו ואז גם יישמר ויהיה נגיש לכל אחד במחשבו בכל מקום ואתר.